

Jedním z nejzajímavějších československých výplatních otisků je českobudějovické otisky ze stroje Francotyp, který používala firma KOH-I-NOOR L. & C. HARDMUTH známá továrna na výrobu tužek a dalšího zboží.

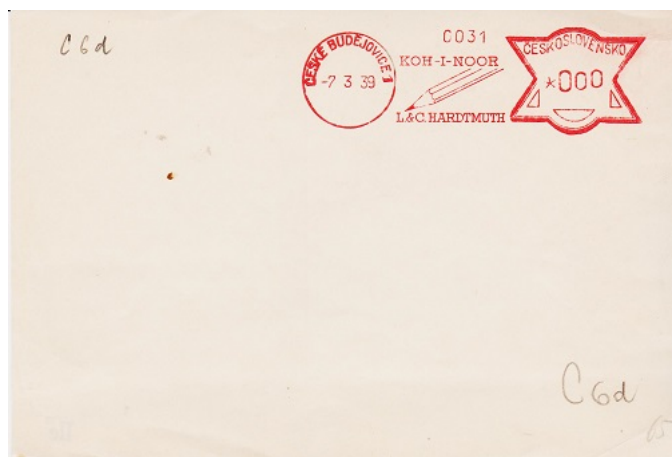
Původně vídeňská továrna na jemnou kameninu a tužky se v roce 1847 přestěhovala z Vídně do Českých Budějovic, aby se v novém sídle (F, A. Gestnera č. 3 - 10) proslavila světově známou výrobou tužek a dalších výrobků. otec zakladatel byl Josef Hardmuth (1758 - 1816) a jeho pokračovateli byli bratři Ludwig (1800 - 1861) a Carl (1804 - 1881). O přesunufirmy rozhodla celá řada faktorů - suroviny, levná pracovní síla, blízkost Vltavy jako dopravní možnosti a koněspřežka. Rok 1848 znamenal zahájení výroby. V továrně s vyráběla i keramika, nádobí, kamna a sporáky. Tužka žluté barvy nazvaná KOH-I-NOOR se stala nosným produktem coby v překladu Hora světla.

Firma používala k vyplácení své korespondence výplatní stroj Francotyp s otiskem sběratelsky FR 6h - 4m - 1k (firma byla 259. uživatelem stroje v Československu na základě schválení MPT ze dne 10. 3. 1930 -Věstník č. 12).

Za celou dobu existence stroj vyprodukoval celou řadu otisků, které nepostrádají zajímavosti.

Dnes bych se rád všiml jednoho otisku s označením, který začal vyplácet několik dní před vznikem Protektorátu - dne 7. 3. 1939. Otisk je prostý - název firmy KOH-I-NOOR /L&C. HARDMUTH, mezi názvy firmy ostrá tužka.

Otisk s datem 7. 4. 39 - otisk 1. dne (R)

Toto označení přečkalo dobu Protektorátu ČM a tlaky na odstranění slova ČESKÉ v názvu pošty, aby se objevilo i v obnoveném otisku po válce a dokonce se přehouplo i do IV. republiky.

Otisk s datem 29. 12. 1959

K úpravě označení oprávněného uživatele došlo o několik let později.

Otisk ze dne 23. 2. 70 dokládá zásadní změnu:

- odpilování tužky,
- zmizení iniciály L. = Ludwig,
- odstranění iniciály C. = Carl

(obě písmena a spojová & před příjmením Hardmuth).

K další úpravě došlo ve stejném roce, jak dosvědčuje výplatní otisk.

Otisk s datem 3. 11. 70.

Vše srovnáno do řádků. Původní počáteční písmena křestních jmen majitelů L. & C. se už u příjmení Hardmuth neobjevila a navíc pod názvy se skví "národní podnik".

Otisky tohoto uživatele byly zajímavé za I. a II., republiky, Protektorátu, ale i po této epizodě. O nich někdy příště.

-